

حضرت آیت‌الله جنتی «دامت برکاته»

دبیر محترم شورای نگهبان

سلام علیکم

بدینوسیله گزارش جلسه پانصد و هشتاد و دوم مجمع مشورتی فقهی شورای محترم نگهبان مورخ ۱۳۹۱/۰۲/۰۹ مشتمل بر رسیدگی به دو نامه دیوان عدالت اداری ارائه شده به شرح ذیل تقدیم می‌گردد:

دستور اول: رسیدگی به نامه دیوان عدالت اداری مبنی بر دادخواست شرکت مادر تخصصی فرودگاه‌های کشور مبتنی بر ادعای خلاف شرع بودن ماده ۱۸ مصوبه شماره ۳۰۴۵۴۷/ش/ت مورخ ۱۳۸۸/۱۱/۱۵ شورای اسلامی تبریز.

پرسش: نظر اکثر اعضاء این بود که ماده مورد شکایت خلاف شرع می‌باشد.

توضیح اینکه آن چه از تبصره‌های ماده ۱۰۰ قانون شهرداری‌ها بدست می‌آید آن است که کمیسیون ماده ۱۰۰ مخیر بین حکم نمودن به تخریب و یا حکم به ابقاء ساختمان ساخته شده بدون پروانه و یا زائد از حد مجاز می‌باشد و در فرض حکم به ابقاء، کمیسیون ماده ۱۰۰ مبلغی را بعنوان جریمه قرار می‌دهد و مفاد ماده ۱۰۰ آن است که با جعل و اخذ جریمه مالک حق ابقاء ساختمان خود را دارد و بعد از آن وجهی برای جعل چیز دیگری - غیر از جریمه مزبور - بعنوان عوارض وجود ندارد مگر اینکه شهرداری خدمت جدیدی به مالک ارائه کند و با توجه به این که در مقابل این عوارض، شهرداری خدمتی را انجام نداده است أخذ آن از باب اکل‌المال بالباطل حرام می‌باشد و مصوبه خلاف شرع است.

در مقابل نظر بعضی از اعضاء این بود که وجوه مأخوذه توسط کمیسیون ماده ۱۰۰ بعنوان جریمه و مجازات می‌باشد و این مسئله نافی گرفتن عوارض بعنوان خدمات نمی‌باشد، همچنین گرفتن عوارض از چنین شخصی مستلزم ترجیح دادن این شخص (در جایی که بدون پروانه احداث بنا نموده است) بر شخصی که با اعطاء عوارض احداث بنا نموده است می‌باشد.

البته از این نظر این گونه جواب داده شد که جریمه مأخوذه توسط کمیسیون ماده صد به گونه‌ای است که از مقدار عوارض ابتدائی پروانه بیشتر می‌باشد و جبران عدم اعطاء عوارض ابتدائی پروانه را نیز می‌نماید و در برابر آن به مالک حق ابقاء ساختمانش را داده است. جعل جریمه و اعطاء آن به معنای این می‌باشد که شخص مانند افرادی گردیده است که بالابتداء عوارض صدور پروانه را اعطاء نموده است و یا اجازه احداث ساختمان اضافه را داشته است و لذا گرفتن عوارضی از وی بدون اعطاء خدمات، اکل مال بالباطل بوده و خلاف شرع می‌باشد.

دستور دوم: رسیدگی به نامه دیوان عدالت اداری مبنی بر دادخواست جناب آقای علی محمد نصرت مبتنی بر ادعای خلاف شرع بودن بند ۴ مصوبه شماره ۶۲۱ مورخ ۱۳۸۸/۱۱/۱۱ شورای اسلامی شهرستان طرقبه اعاده شده از سوی فقهای شورای محترم نگهبان.

پرسش: در نامه قبلی ارسالی از سوی شورای محترم نگهبان بند ۴ مصوبه مبهم دانسته شده است و درخواست رفع ابهام گردیده است - هر چند به جهت ابهام آن اشاره نشده است - لکن در نامه ارسالی از سوی شورای شهر طرقبه رفع ابهام نگردیده است.

البته رئیس شورای شهر در نامه تنظیمی اظهار داشته که ملک شاکی مشمول ضوابط مطرح شده در بند ۴ مصوبه شورای شهر طرقبه نمی‌باشد که این اظهار رافع ابهام نیست و باید ابهام بند ۴ رفع شود تا بتوانند فقهای شورای نگهبان اعلام نظر نمایند.

به هر حال مناسب است اصل مصوبه ضمیمه پرونده گردد تا چه بسا رفع ابهام شود.

توضیح اینکه نامه مذکور در جلسه ۵۱۶ مجمع مشورتی فقهی شورای محترم نگهبان به تاریخ ۱۳۸۹/۱۰/۴ بررسی شده است و مجمع نیز بند ۴ را مبهم دانسته و سر ابهام را نیز ذکر کرده است.

سید حسن طاهری خرم‌آبادی

رئیس مجمع مشورتی فقهی شورای نگهبان